

- : () . /

) () :

(

:

.(

-

)

)

.(

() ()

.(

)

.(

-

):

- -

()

)

()

.(

):

.(

)

)

()

.(

()

:

.(

) . (

) . (

..

)

. (

-

. (

--

)

:

. (

-

)

-

. (

) .

(Ilsourie-zenon)

)

) . (

) . (

)

. (

-
- -

. (

)

(Theodozos)

()

()

)

(

-)
()

(

. (

. (

- -

)

. (

)

(

):

-):

--

)

(

(

:(

(

:(

)

:(

)

..
 ..
 .
 . ()
 - -
 :
 . ()
):
 . ()
 - -
 ())
) . ():
 . () . ()
):
 (

. () ()

. ()

:
) . () (=)

. (

..

):

. (* (..

)

.

. (()

. (

)

() () .

. (

):

): . (

. (

()

)

. (

)

. (

-

)

):(

)

)

-

-

()

..

:(

:

)

): (

. (

.(

-

}

:

)

. {(
)

()

. (

. (

-

()

()
)

:

.

() () () :
()

()

()

:

. (: ()

()

() ()

() ()

} { }

{

):()

)

)

(

()

()

-

) :

()

()

()

()

-
--

)

()

() ()

() ()

() ()

() ()

() ()

() --

() ()

() ()

() ()

(The Legacy of Islam)

()

(Chaslei)

):

)

() } ()
 / .
)
 () (Regio Montanus
 . ()
 . ()
 (.)
 () (. -)
) . (Seztant -)
 . ()
 . () () ()
 - -) (. -)
 (.) :
 . ()
 . (Tycho-Brahe)
) : ()

.() : -)
 (.
) - . ()
 (.
)
)
 : (. ()
 () -
 : () : -
 /) : -
) ()
 { } ()
 : :
 : () - :
 ()) :
 : () -) : ()
 :) - ..
 : () -
) (Graison)
 : ()
 . ()

) () - -
{ : : () () - -
/ : :
() .. - -
() - -
.. - -
) - - :
{.. } (.. - -
) (- -
: () - -
: .. - -
() - -
() - -) - -
.. - - (- -
.. - -
} () - - () - -
. { .. : . - -
) - -
.. (- -
..

جایگاه و نقش فرهنگ و تمدن ایرانی در پیشرفت و ترقی علوم

محمد باقر حجتی^۱

پژوهشگران و محققین، اعم از ایرانی و غیر ایرانی، معتقداند که فرهنگ و تمدن ایرانی دارای سهمی مهم و نقش مؤثر در پیشرفت و ترقی جوامع بشری است، آنچه که منجر به اینکه جوامع بشری، پیش و پس از اسلام، بدهکار این تمدن و فرهنگ شود. گمان و شکی وجود ندارد که نقش این تمدن در پیشرفت بشر از جایگاه شایسته و قابل تأمل برخوردار است، و انتقادپذیر نیست.

در این تحقیق و بشکل مختصر به دلایل مختلف اشاره می شود که اکثراً از سخنان شرقشناسان غیر ایرانی و نظرشان راجع به ایران و اسلام است که از این دلایل حقایق را در می یابیم برای تأیید حرف ماست. به دو عنوان می پردازیم، پیش از اسلام و پس از اسلام، بدون توجه به تسلسل زمانی معانی و تفصیلات امور است که بهتر بود اگر به این تسلسل و تفصیلات مربوط توجه شده است.

واژگان کلیدی: ایران، اسلام، علوم، شرق شناسان

۱. استاد گروه علوم قرآن و حدیث دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه تهران